

**WP 2.3.3. Έγγραφο
με Προτάσεις για Χάραξη Πολιτικής 3:
Κατευθυντήριες γραμμές για τους
υπεύθυνους λήψης αποφάσεων στον
επιχειρηματικό – εργασιακό τομέα**

Σεπτέμβριος 2023

HdBA
Hochschule der
Bundesagentur für Arbeit
University of Applied Labour Studies

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Αναγνωριστικός κωδικός έργου: 2022-1-DE02-KA220-VET-000088595

Αυτό το έργο διατίθεται με άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-Non-Commercial-Share-Alike 4.0 National \(CC BY-NC-SA 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	4
Έγγραφο πολιτικής 3: Κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής για τους υπεύθυνους λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων	5
Εισαγωγή.....	5
Περίληψη των χωρών εταίρων	6
Παράδειγμα καλής πρακτικής	6
Απόσπασμα από το συμπέρασμα της διακρατικής έκθεσης	7
Κατευθυντήριες γραμμές για τους υπεύθυνους λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων	9
Αξιολόγηση πολιτικών	14
Συμπέρασμα	23

Εισαγωγή

Στόχος των προστατευόμενων εργαστηρίων είναι να προετοιμάσουν και να υποστηρίξουν τα άτομα με αναπηρία στη μετάβαση σε κανονική απασχόληση. Ωστόσο, πολλά άτομα με αναπηρία καταλήγουν να παραμένουν σε προστατευμένα εργαστήρια για μεγάλα χρονικά διαστήματα ή για ολόκληρο τον εργασιακό τους βίο, ιδίως τα άτομα με γνωστικές αναπηρίες. Αυτό υποδηλώνει την αδυναμία επίτευξης των στόχων ένταξης που περιγράφονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και στις πρόσφατες οδηγίες που έχουν δοθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Πίνακας: Στατιστικά στοιχεία για την αναπηρία & ποσοστά απασχόλησης στις χώρες εταίρους

Χώρα	Πληθυσμός με αναπηρίες (%)	Ποσοστό απασχόλησης (%)
Βέλγιο	9%	26%
Κύπρος	24%	48.5%
Γερμανία	α/α	53%
Σλοβενία	1%	α/α

(πηγή: Include3 Transnational Report, βρείτε εδώ: <https://include3.eu/transnational-report/>)

Για να διευκολυνθεί μια βιώσιμη μετάβαση, είναι ζωτικής σημασίας να **ευθυγραμμιστούν οι ανάγκες των ατόμων με αναπηρία με τις απαιτήσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας**. Η συμβουλευτική διαδραματίζει κεντρικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία, **εντοπίζοντας τα δυνατά σημεία, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες κατάρτισης των ατόμων που ζητούν επαγγελματική καθοδήγηση**. Οι σύμβουλοι στα προστατευμένα εργαστήρια διατηρούν επίσης επαφή με τους εργοδότες, λειτουργώντας ως μεσάζοντες. Η σωστή καθοδήγηση διασφαλίζει ότι η επαγγελματική κατάρτιση είναι προσαρμοσμένη στις ατομικές μαθησιακές ανάγκες, δεξιότητες και στόχους, καθώς και στις απαιτήσεις και τις ευκαιρίες υποστήριξης εντός της αγοράς εργασίας.

Το έργο "Include3" αποσκοπεί στην **ανάπτυξη πόρων και ενός συμμετοχικού προγράμματος σπουδών** μέσω της συνεργασίας μεταξύ επαγγελματιών συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού, ατόμων με νοητική αναπηρία, εργοδοτών και επαγγελματιών επαγγελματικής κατάρτισης. Ο στόχος είναι να **δημιουργηθούν διαδρομές από τη στοχευμένη κατάρτιση προς τη βιώσιμη και κατάλληλη απασχόληση σε κανονικά εργασιακά περιβάλλοντα**. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τον αναπροσανατολισμό της

επαγγελματικής εκπαίδευσης με εξατομικευμένο τρόπο ώστε να προετοιμάσει τα άτομα για συγκεκριμένες ευκαιρίες στην αγορά εργασίας.

Το παρόν έγγραφο πολιτικής υπογραμμίζει τα κύρια ευρήματα από τις χώρες εταίρους της Κοινοπραξίας του Έργου: Βέλγιο, Κύπρο, Γερμανία και Σλοβενία. Το έγγραφο πολιτικής παραπέμπει στην εθνική έκθεση, συγκεντρώνοντας παραδείγματα ορθής πρακτικής και συνοψίζοντας τα αποτελέσματα της εθνικής έκθεσης. Επίσης, αντλεί πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής στην ΕΕΚ με προστατευμένο εργαστήριο. Δίνονται τέσσερις έως πέντε πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή για συγκεκριμένα θέματα, όπως οι συνεργατικές συμπράξεις. Το έγγραφο πολιτικής ολοκληρώνεται με ένα συμπέρασμα.

Έγγραφο πολιτικής 3: Κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής για τους υπεύθυνους λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων

Εισαγωγή

Το παρόν κείμενο Χάραξης Πολιτικής αποσκοπεί στην παροχή **κατευθυντήριων γραμμών για τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων στον επαγγελματικό – επιχειρησιακό τομέα, για την προώθηση της ένταξης των ατόμων με αναπηρία στον εργασιακό χώρο**. Επισημαίνει τη σημασία μιας **αγοράς εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, με ίσες ευκαιρίες για όλους και προσβάσιμο**. Είναι ευρέως κατανοητό ότι όλες οι άλλες πτυχές της πολιτικής δεν μπορούν να καρποφορήσουν χωρίς την ενεργό υποστήριξη και τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων φορέων της αγοράς εργασίας και κυρίως των ιδιοκτητών/εργοδοτών των επιχειρήσεων.

Επομένως, είναι σημαντικό, να τονιστεί η μετάβαση της στάσης από την προσφορά απασχόλησης σε άτομα με αναπηρία ως μέρος μεμονωμένων πρακτικών ή πρακτικών καλής θέλησης, προς την κατανόηση ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν μοναδική συνεισφορά που μπορεί να επηρεάσει θετικά την αποτελεσματικότητα και την κερδοφορία των επιχειρήσεων και των οργανισμών. Το έγγραφο αντλεί πληροφορίες από την Διεθνή Έκθεση και τονίζει τον **ρόλο των επιχειρήσεων στη δημιουργία ενός εργασιακού περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς**.

Περίληψη των χωρών εταίρων

Όπως και με τα προηγούμενα έγγραφα χάραξης πολιτικής, το εν λόγω κείμενο παρέχει μια σύντομη επισκόπηση σχετικών αποτελεσμάτων σύμφωνα με τα ενίστε πλαίσια των χωρών εταίρων της Κοινοπραξίας του Έργου, συμπεριλαμβανομένων σχετικών στατιστικών στοιχείων για τα άτομα με αναπηρία, τις νοητικές αναπηρίες και τα ποσοστά απασχόλησης.

Παράδειγμα καλής πρακτικής

Μέτρο επαγγελματικής προετοιμασίας σε σχολείο, συγκεκριμένα στο Ειδικό Σχολείο στη Λευκωσία, σε συνεργασία με το Ίδρυμα Χρήστου Στέλιου Ιωάννου στην Κύπρο.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νέους/ες μαθητές/ριες με νοητική αναπηρία και έχει ως στόχο να παρέχει εκπαίδευση και κατάρτιση σε γενικές και κοινωνικές δεξιότητες εργασίας με σκοπό την ομαλή ένταξή τους στο ευρύτερο επαγγελματικό πλαίσιο και στον τομέα της απασχόλησης. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δραστηριότητες που διεξάγονται τόσο στο σχολείο, όσο και σε συνεργασία με το ίδρυμα και εταιρείες στην ελεύθερη αγορά. Η καινοτόμος πτυχή του προγράμματος έγκειται στη συνεργασία με τους δήμους, η οποία προσφέρει ευκαιρίες εργασίας γραφείου για τους/ις μαθητές/ριες.

Το πρόγραμμα δίνει έμφαση στην ευημερία των μαθητών/ριων, προωθώντας την αυτονομία, την ανεξαρτησία και τους εξοπλίζει με δεξιότητες που αποσκοπούν στην επαγγελματική τους αποκατάσταση. Επικεντρώνεται σε διάφορους αναπτυξιακούς τομείς, όπως η αυτοφροντίδα, η κοινωνικοποίηση, η επικοινωνία, η μετακίνηση και οι γνωστικές δεξιότητες.

Επιπλέον, το έργο ασχολείται με τη διαχείριση των αποβλήτων, την αντιμετώπιση επιθετικών συμπεριφορών και παρέχει κυκλοφοριακή αγωγή.

Απόσπασμα από τα συμπεράσματα της Διεθνούς Έκθεσης

Η Εθνική έκθεση δίνει έμφαση στη σημασία των πρακτικών χωρίς αποκλεισμούς, στην ανάγκη κατάρτισης και υποστήριξης και στην αξία των διαφορετικών και χωρίς αποκλεισμούς πλαισίων απασχόλησης και εργασίας. Αυτά τα βασικά ευρήματα έχουν άμεσες συνέπειες για τους υπεύθυνους λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων, αναδεικνύοντας τα δυνητικά οφέλη και πλεονεκτήματα που μπορούν να προκύψουν από την υιοθέτηση της πολυμορφίας και της συμμετοχικότητας στους οργανισμούς τους. Με την ενσωμάτωση αυτών των συμπερασμάτων και ισχυρισμών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, οι ηγέτες των επιχειρήσεων μπορούν να προωθήσουν ένα περιβάλλον που όχι μόνο προωθεί την κοινωνική ισότητα αλλά και συμβάλλει στην ενίσχυση των επιχειρηματικών επιδόσεων και της ανταγωνιστικότητας.

Πρακτικές χωρίς αποκλεισμούς:

Η έκθεση τονίζει ότι η εφαρμογή πρακτικών χωρίς αποκλεισμούς είναι ζωτικής σημασίας για τις επιχειρήσεις που στοχεύουν να ευημερήσουν στον σημερινό ποικιλόμορφο και διασυνδεδεμένο κόσμο. Οι υπεύθυνοι λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων πρέπει να αναγνωρίσουν ότι η συμμετοχικότητα υπερβαίνει τις συμβολικές χειρονομίες και τις ποσοτώσεις. Απαιτεί μια **θεμελιώδη αλλαγή στην οργανωτική κουλτούρα, τις πολιτικές και τις πρακτικές, ώστε να διασφαλίζονται ίσες ευκαιρίες για όλους τους εργαζόμενους.** Με την προώθηση ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς, οι επιχειρήσεις μπορούν να αξιοποιήσουν τις διαφορετικές προοπτικές, εμπειρίες και δεξιότητες του εργατικού δυναμικού τους, οδηγώντας σε βελτιωμένη δημιουργικότητα, καινοτομία και επίλυση προβλημάτων.

Συνέπειες για τους υπεύθυνους λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων:

Είναι επιτακτική ανάγκη οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων να δώσουν προτεραιότητα στη συμμετοχικότητα **αναπτύσσοντας ολοκληρωμένες στρατηγικές που αντιμετωπίζουν τις προκαταλήψεις, προωθούν την πολυμορφία σε όλα τα επίπεδα** και δημιουργούν μια κουλτούρα σεβασμού και συμμετοχής. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την επανεξέταση των πρακτικών πρόσληψης και πρόσληψης, τη σύσταση επιτροπών πολυμορφίας και ενσωμάτωσης και την εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης που προωθούν την ευαισθητοποίηση, την ενσυναίσθηση και την πολιτισμική επάρκεια.

Ανάγκη για κατάρτιση και υποστήριξη:

Η έκθεση υπογραμμίζει την αναγκαιότητα παροχής κατάρτισης και υποστήριξης στους εργαζομένους για την αποτελεσματική πλοήγηση σε ένα ποικιλόμορφο και χωρίς αποκλεισμούς εργασιακό περιβάλλον. Οι υπεύθυνοι λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων πρέπει να **αναγνωρίσουν ότι τα άτομα προέρχονται από διαφορετικά υπόβαθρα και ενδέχεται να χρειάζονται ειδική υποστήριξη για να ξεπεράσουν τα εμπόδια και να συμβάλουν πλήρως στον οργανισμό**. Η παροχή κατάρτισης και υποστήριξης όχι μόνο ενισχύει τη δέσμευση και τη διατήρηση των εργαζομένων, αλλά και βελτιώνει την παραγωγικότητα και τη συνεργασία.

Συνέπειες για τους υπεύθυνους λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων:

Οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων θα πρέπει να επενδύσουν σε συνεχή εκπαιδευτικά προγράμματα για την ποικιλομορφία και τη συμπερίληψη που εκπαιδεύουν τους εργαζόμενους σχετικά με την ασυνείδητη προκατάληψη, την πολιτισμική επάρκεια και την επικοινωνία χωρίς αποκλεισμούς. Επιπλέον, η παροχή **προγραμμάτων καθοδήγησης, ομάδων συγγένειας και δικτύων πόρων των εργαζομένων** μπορεί να προσφέρει πολύτιμα συστήματα υποστήριξης και να διευκολύνει την ενσωμάτωση διαφορετικών προοπτικών εντός του οργανισμού.

Αξία των διαφορετικών και χωρίς αποκλεισμούς χώρων εργασίας:

Η έκθεση υπογραμμίζει τα σημαντικά οφέλη που προκύπτουν από την προώθηση ποικιλόμορφων και χωρίς αποκλεισμούς χώρων εργασίας. Καταδεικνύει ότι οι οργανισμοί που υιοθετούν την πολυμορφία και τη συμμετοχικότητα υπερτερούν έναντι των ανταγωνιστών τους σε διάφορες πτυχές, όπως η καινοτομία, η ικανοποίηση των πελατών και οι οικονομικές επιδόσεις. Επιπλέον, οι ποικιλόμορφες ομάδες είναι πιο ευπροσάρμοστες στις αλλαγές, καθώς φέρνουν ένα ευρύτερο φάσμα προοπτικών και εμπειριών στις διαδικασίες επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων.

Συνέπειες για τους υπεύθυνους λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων:

Οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων πρέπει να αναγνωρίσουν την **αξία που προσδίδουν στους οργανισμούς τους η πολυμορφία και η ένταξη**. Αναζητώντας ενεργά διαφορετικά ταλέντα, προωθώντας την ηγεσία χωρίς αποκλεισμούς και δημιουργώντας ευκαιρίες για υποεκπροσωπούμενες ομάδες, οι επιχειρήσεις μπορούν να ξεκλειδώσουν ένα πλήθος πλεονεκτημάτων. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν την απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, την προσέλκυση κορυφαίων ταλέντων, την ενίσχυση της φήμης της μάρκας και την επέκταση της εμβέλειας της αγοράς.

Συμπερασματικά, η εθνική έκθεση τονίζει τη **σημασία των πρακτικών χωρίς αποκλεισμούς, την ανάγκη για κατάρτιση και υποστήριξη και την αξία των διαφορετικών και χωρίς αποκλεισμούς χώρων εργασίας**. Οι υπεύθυνοι λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων διαδραματίζουν **καθοριστικό ρόλο στην προώθηση αυτών των αλλαγών** στους οργανισμούς τους. Με την ενσωμάτωση αυτών των βασικών συμπερασμάτων και ισχυρισμών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, μπορούν να προωθήσουν ένα περιβάλλον που αγκαλιάζει τη διαφορετικότητα, προωθεί τη συμμετοχικότητα και αποκομίζει τα σχετικά οφέλη.

Κατευθυντήριες γραμμές για τους υπεύθυνους λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων

Κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής για την προώθηση της ένταξης των ατόμων με αναπηρία, με ιδιαίτερη έμφαση στη μετάβαση από την προστατευμένη απασχόληση στη γενική αγορά εργασίας:

Εξωτερικές ομάδες και εξωτερικές θέσεις εργασίας:

- Ενθάρρυνση της δημιουργίας "εξωτερικών ομάδων", όπου οι εργαζόμενοι των εργαστηρίων μπορούν να εργάζονται σε επιχειρήσεις της γενικής αγοράς εργασίας διατηρώντας το καθεστώς και την αμοιβή τους.
- **Διευκόλυνση της εξωτερικής τοποθέτησης σε θέσεις εργασίας για άτομα ή ομάδες από προστατευμένα εργαστήρια**, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να εκτελούν εργασίες απευθείας στην εταιρεία μέσω της σύναψης συμβάσεων.

- Διασφαλίστε ότι οι θέσεις εργασίας αυτές είναι αορίστου χρόνου και παρέχουν ευκαιρίες για μακροχρόνια απασχόληση στη γενική αγορά εργασίας.
- **Εφαρμογή μηχανισμών για την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων που μεταβαίνουν σε εξωτερικές θέσεις εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης δίκαιων μισθών και παροχών προς τους εργαζομένους.**

Προγράμματα προ-επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης:

- **Ανάπτυξη προγραμμάτων προ-επαγγελματικής κατάρτισης** που προετοιμάζουν νέους μαθητές με νοητική αναπηρία για μόνιμη μετάβαση στη γενική αγορά εργασίας.
- **Προσφορά ευκαιριών μερικής απασχόλησης** στη γενική αγορά εργασίας για τους φοιτητές, με την υποστήριξη επαγγελματικών συμβούλων και εξειδικευμένων οργανισμών.
- **Παροχή ενός προγράμματος σπουδών που συνδυάζει την παραδοσιακή μάθηση στην τάξη** με την πρακτική εργασιακή εμπειρία, εστιάζοντας σε πρακτικές δεξιότητες σχετικές με την αγορά εργασίας.

Εργασιακή καθοδήγηση και υποστήριξη:

- Καθιέρωση **προγραμμάτων επαγγελματικής καθοδήγησης** για τη συνοδεία ατόμων με νοητική αναπηρία κατά τη μετάβασή τους στη γενική αγορά εργασίας.
- **Ανάπτυξη εργασιακών συμβούλων σε χώρους επαγγελματικής κατάρτισης,** χώρους εργαστηρίων και εξωτερικούς χώρους εργασίας για την παροχή εξατομικευμένης υποστήριξης και καθοδήγησης.
- **Διεξαγωγή τακτικών ημερίδων έργου ή εκπαιδευτικών συνεδριών για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων,** της ανάπτυξης δεξιοτήτων και της μάθησης σχετικά με τον κόσμο της εργασίας.

Ευκαιρίες απασχόλησης χωρίς αποκλεισμούς:

- **Πρώθηση της δημιουργίας ευκαιριών απασχόλησης χωρίς αποκλεισμούς** σε διάφορους τομείς, όπως η γαστρονομία, μέσω συνεργασιών μεταξύ προστατευόμενων εργαστηρίων και επιχειρήσεων.
  - Όπως για παράδειγμα:

- Δημιουργία θέσεων εργασίας με εύκολες στην εκμάθηση δραστηριότητες και λιγότερο σύνθετα καθήκοντα
  - Διατήρηση των θέσεων εργασίας χαμηλού κατωφλίου, όχι εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων
  - Επέκταση εξειδικευμένων θέσεων εργασίας
  - Ατομικός σχεδιασμός του χώρου εργασίας σύμφωνα με τις ικανότητες των εργαζομένων με αναπηρία
- Υποστήριξη για την **καταβολή ενός κατώτατου μισθού σε άτομα με αναπηρία που** εργάζονται σε περιβάλλοντα απασχόλησης χωρίς αποκλεισμούς.
  - **Ευαισθητοποίηση** των επιχειρήσεων και της κοινωνίας σχετικά με τη σημασία της απασχόλησης χωρίς αποκλεισμούς και την κοινωνική τους ευθύνη για τη δημιουργία τέτοιων ευκαιριών.

Ενδυνάμωση και συμμετοχή:

- Υιοθέτηση μιας **προσέγγισης ενδυνάμωσης και συμμετοχής καθ'** όλη τη διάρκεια των διαδικασιών επαγγελματικής κατάρτισης, επαγγελματικού προσανατολισμού και μετάβασης.
- Ενθάρρυνση της ανάπτυξης **διδακτικού και μαθησιακού υλικού που προάγει τον αυτοπροσδιορισμό, την ανεξαρτησία** και την ενεργό συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία.
- Προώθηση μιας **κουλτούρας χωρίς αποκλεισμούς** που αναγνωρίζει την αξία και τη συμβολή των ατόμων με αναπηρία στο εργατικό δυναμικό.

Ανταλλαγή γνώσεων και συνεργασία:

- Διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ χωρών, περιφερειών και ενδιαφερομένων μερών που εμπλέκονται στην ένταξη των ατόμων με αναπηρία.
- **Δημιουργία πλατφορμών, όπως ιστότοποι, podcasts ή διαδικτυακές κοινότητες,** για την ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και πόρων σχετικά με την απασχόληση χωρίς αποκλεισμούς και τις μεταβάσεις.

- **Συνεχής αξιολόγηση και βελτίωση των κατευθυντήριων γραμμών πολιτικής** με βάση την έρευνα, την ανατροφοδότηση από τους ενδιαφερόμενους φορείς και τις εξελισσόμενες βέλτιστες πρακτικές.
- **Δημιουργία δικτύων** για την υποστήριξη των εργοδοτών σε θέματα που αφορούν την απασχόληση ατόμων με αναπηρία.
- **Συνεργάζονται στενά σε δίκτυα.**
- **Να έχετε διαθέσιμες επαφές για τους εργοδότες, με τις οποίες** μπορούν να επικοινωνήσουν αν έχουν ερωτήσεις ή αν θέλουν να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας για άτομα με αναπηρία.

Ολοκληρωμένα πρότυπα προσβασιμότητας:

Καθιέρωση ολοκληρωμένων προτύπων **προσβασιμότητας** για τους χώρους εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της φυσικής προσβασιμότητας, της προσβασιμότητας επικοινωνίας και της ψηφιακής προσβασιμότητας. Διασφάλιση ότι όλες οι εγκαταστάσεις, ο εξοπλισμός και τα κανάλια επικοινωνίας είναι **προσβάσιμα σε άτομα με διάφορους τύπους αναπηρίας.**

Εύλογες προσαρμογές:

Επιβολή της παροχής **εύλογων προσαρμογών στον χώρο εργασίας** για την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία. Οι εργοδότες θα πρέπει να προβαίνουν στις απαραίτητες προσαρμογές ή τροποποιήσεις ώστε οι εργαζόμενοι με αναπηρία να μπορούν να εκτελούν αποτελεσματικά τα εργασιακά τους καθήκοντα.

Πολιτικές κατά των διακρίσεων:

Εφαρμογή και επιβολή αυστηρών πολιτικών κατά των διακρίσεων που απαγορεύουν τις διακρίσεις λόγω αναπηρίας. Εκπαίδευση εργοδοτών και εργαζομένων σχετικά με τα δικαιώματα και τις ευθύνες τους για την πρόληψη πρακτικών διακρίσεων και την προώθηση ενός εργασιακού περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς.

Εκπαίδευση ευαισθητοποίησης και ευαισθητοποίησης σε θέματα αναπηρίας:

Ανάπτυξη και διεξαγωγή προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης σε θέματα αναπηρίας ανά τακτά διαστήματα για εργοδότες, διευθυντές και εργαζομένους - συναδέλφους, για την δημιουργία και την προώθηση εργασιακής κουλτούρας που να την διέπει η την κατανόηση, εξάλειψη των στερεοτύπων και **ενθάρρυνση συμπεριφορών που καταρρίπτουν τους αποκλεισμούς απέναντι στα άτομα με αναπηρία**. Επιπλέον, δημιουργία θέσεων εργασίας για άτομα με αναπηρία.

Προγράμματα υποστηριζόμενης απασχόλησης:

Δημιουργία και υποστήριξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων υποστηριζόμενης απασχόλησης που παρέχουν εξατομικευμένη βοήθεια, καθοδήγηση στην εργασία και συνεχή υποστήριξη σε άτομα με αναπηρία. Τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να **διευκολύνουν τη μετάβαση από την υποστηριζόμενη απασχόληση στην ανοικτή απασχόληση στη γενική αγορά εργασίας**.

Συνεργασία με οργανισμούς επαγγελματικής κατάρτισης:

Προώθηση της **συνεργασίας μεταξύ των εργοδοτών και των οργανισμών επαγγελματικής κατάρτισης για να διασφαλιστεί ότι τα προγράμματα κατάρτισης είναι ευθυγραμμισμένα** με τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται στην αγορά εργασίας. Παροχή ίσων ευκαιριών στα άτομα με αναπηρία, ώστε να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία μέσω πρακτικής άσκησης, μαθητείας ή κατάρτισης στο χώρο εργασίας.

Πρακτικές πρόσληψης και πρόσληψης χωρίς αποκλεισμούς:

Ενθάρρυνση των εργοδοτών, ώστε να **υιοθετήσουν πρακτικές πρόσληψης και διατήρησης προσωπικού χωρίς αποκλεισμούς που να προωθούν τις ίσες ευκαιρίες και την συμπερίληψη για τα άτομα με αναπηρία**. Αυτό περιλαμβάνει την άρση των εμποδίων στις αγγελίες θέσεων εργασίας, την παροχή προσβάσιμων διαδικασιών υποβολής αιτήσεων και την ενεργή αναζήτηση υποψηφίων με αναπηρία.

Προγράμματα καθοδήγησης και υποστήριξης από ομοτίμους:

Καθιέρωση προγραμμάτων **καθοδήγησης και υποστήριξης από ομοτίμους** που συνδέουν τα άτομα με αναπηρία με έμπειρους υπαλλήλους οι οποίοι μπορούν να παρέχουν καθοδήγηση, υποστήριξη και ενθάρρυνση καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής τους πορείας. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της αίσθησης του ανήκειν και στην αύξηση των ποσοστών διατήρησης.

Πολιτικές που περιλαμβάνουν την αναπηρία:

Ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών χωρίς αποκλεισμούς για τα άτομα με αναπηρία που αντιμετωπίζουν τις ειδικές ανάγκες και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στον εργασιακό χώρο. Οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να καλύπτουν τομείς όπως οι ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας, οι ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης και οι παροχές προς τους εργαζομένους.

Συνεχής αξιολόγηση και βελτίωση:

Συνεχής αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και πρακτικών πολυμορφίας και ένταξης για τα άτομα με αναπηρία. Συλλογή δεδομένων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων και λήψη ανατροφοδότησης από τους υπαλλήλους, ώστε να εντοπιστούν οι τομείς που χρήζουν βελτίωσης και να γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές για την εξασφάλιση μακροπρόθεσμης επιτυχίας.

Αξιολόγηση πολιτικών

Η αξιολόγηση της πολιτικής αποτελεί κρίσιμο συστατικό στοιχείο του πλαισίου για την ανάπτυξη σταδιοδρομίας χωρίς αποκλεισμούς και την ενδυνάμωση των επιχειρήσεων. Χρησιμεύει ως μέσο για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών που εφαρμόζονται για τα προστατευμένα εργαστήρια, τη συμβουλευτική σταδιοδρομίας και τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Με τη **διενέργεια τακτικών αξιολογήσεων, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων μπορούν να συγκεντρώσουν πολύτιμες γνώσεις, να μετρήσουν τα αποτελέσματα και να εντοπίσουν τομείς προς βελτίωση.**

Σαφείς στόχοι αξιολόγησης:

Καθορισμός σαφών στόχων για την αξιολόγηση των πολιτικών, συμπεριλαμβανομένης της μέτρησης του αντίκτυπου των πολιτικών στην ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας, του εντοπισμού των επιτυχιών και των προκλήσεων και της ενημέρωσης για τη λήψη αποφάσεων βάσει στοιχείων. Οι στόχοι πρέπει να είναι **συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, εφικτοί, σχετικοί και χρονικά περιορισμένοι (SMART)**.

Παράδειγμα	Χρονοδιάγραμμα	Προκλήσεις	Εναλλακτική λύση
Αξιολόγηση του αντίκτυπου των πολιτικών συμβουλευτικής σταδιοδρομίας στα ποσοστά απασχόλησης και στην ικανοποίηση από την εργασία των ατόμων με αναπηρία εντός χρονικού διαστήματος δύο ετών.	Διεξαγωγή ετήσιων αξιολογήσεων για μια περίοδο πέντε ετών , ώστε να εκτιμηθεί ο μακροπρόθεσμος αντίκτυπος των πολιτικών.	Διασφάλιση της ευθυγράμμισης των στόχων αξιολόγησης με τους γενικούς στόχους του πλαισίου, εξασφάλιση πόρων για ολοκληρωμένες αξιολογήσεις και διαχείριση των προσδοκιών των ενδιαφερομένων όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα της αξιολόγησης.	Ιεράρχηση των στόχων αξιολόγησης με βάση τη συνάφεια και τη σκοπιμότητά τους. Διεξαγωγή σταδιακών αξιολογήσεων, εστιάζοντας σε συγκεκριμένες πτυχές των πολιτικών εντός συντομότερων χρονικών πλαισίων.

Συλλογή και ανάλυση δεδομένων:

Συλλογή σχετικών δεδομένων σχετικά με διάφορες πτυχές της εφαρμογής της πολιτικής, όπως τα ποσοστά απασχόλησης, οι ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης, τα μέτρα προσβασιμότητας και τα επίπεδα ικανοποίησης των ατόμων με αναπηρία.

Χρησιμοποιήστε ένα συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων για την καταγραφή τόσο στατιστικών δεδομένων όσο και ατομικών εμπειριών. Αναλύστε τα δεδομένα για να αποκτήσετε γνώσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα των πολιτικών και τον αντίκτυπό τους στον πληθυσμό-στόχο.

Παράδειγμα	Χρονοδιάγραμμα	Προκλήσεις	Εναλλακτική λύση
<p>Συλλογή ποσοτικών δεδομένων σχετικά με τα ποσοστά απασχόλησης, τις ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης και τα ποσοστά διατήρησης θέσεων εργασίας, καθώς και ποιοτικών δεδομένων μέσω συνεντεύξεων και ερευνών για την καταγραφή των ατομικών εμπειριών και των επιπέδων ικανοποίησης.</p>	<p>Συλλογή δεδομένων ετησίως και διεξαγωγή ολοκληρωμένης ανάλυσης δεδομένων κάθε δύο χρόνια για τον εντοπισμό τάσεων και προτύπων.</p>	<p>Διασφάλιση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των δεδομένων, διατήρηση της ιδιωτικότητας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων και αποτελεσματική ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων.</p>	<p>Εφαρμογή μέτρων διασφάλισης της ποιότητας των δεδομένων, όπως τακτικοί έλεγχοι και διαδικασίες επικύρωσης. Χρήση ανωνυμοποιημένων δεδομένων για ανάλυση, διασφαλίζοντας παράλληλα δεοντολογικές πρακτικές χειρισμού δεδομένων. Χρήση προηγμένων εργαλείων και τεχνικών για την ανάλυση ποιοτικών δεδομένων, όπως η θεματική κωδικοποίηση και η ανάλυση συναισθήματος.</p>

Δέσμευση των ενδιαφερομένων μερών:

Συμμετοχή των βασικών ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, των συμβούλων σταδιοδρομίας, των εργοδοτών, των παρόχων επαγγελματικής κατάρτισης και των ομάδων υπεράσπισης της αναπηρίας, στη διαδικασία αξιολόγησης. Ζητήστε τα σχόλια, τις εμπειρίες και τις προοπτικές τους μέσω ερευνών, ομάδων εστίασης, συνεντεύξεων και διαβουλεύσεων. Ενσωμάτωση των

αναφορών τους για την δημιουργία ολοκληρωμένης αξιολόγησης που να αντικατοπτρίζει τις διαφορετικές προοπτικές.

Παράδειγμα	Χρονοδιάγραμμα	Προκλήσεις	Εναλλακτική λύση
<p>Συμμετοχή ατόμων με αναπηρία, συμβούλων σταδιοδρομίας, εργοδοτών και ομάδων υπεράσπισης μέσω ομάδων εστίασης, συνεντεύξεων και ερευνών για τη συλλογή των σχολίων και των απόψεών τους σχετικά με τις πολιτικές.</p>	<p>Διεξαγωγή δραστηριοτήτων δέσμευσης των ενδιαφερομένων μερών ετησίως, που συμπίπτουν με τη διαδικασία συλλογής δεδομένων.</p>	<p>Διασφάλιση διαφορετικής εκπροσώπησης μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, διαχείριση της υλικοτεχνικής υποδομής για τις δραστηριότητες εμπλοκής των ενδιαφερομένων μερών και αντιμετώπιση πιθανών ανισορροπιών ισχύος μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.</p>	<p>Χρήση τεχνικών στρωματοποιημένης δειγματοληψίας για να την εξασφάλιση ποικιλόμορφης εκπροσώπησης. Αξιοποίηση από πληθώρα προσωπικών και ηλεκτρονικών μεθόδων συμμετοχής για ανταπόκριση σε διαφορετικές προτιμήσεις και ανάγκες προσβασιμότητας. Εφαρμογή τεχνικών διευκόλυνσης που προωθούν την ισότιμη συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς.</p>

Σύγκριση με τη βασική γραμμή:

Συνιστάτε ο καθορισμός της μεθόδου συλλογής δεδομένων για την αξιολόγηση της κατάστασης πριν από την εφαρμογή των πολιτικών. Αυτά τα δεδομένα βάσης χρησιμεύουν ως σημείο αναφοράς για την αξιολόγηση της προόδου και του αντικτύπου των πολιτικών με την πάροδο του χρόνου. Η σύγκριση των τρεχόντων αποτελέσματα με τη γραμμή βάσης,

θα βοηθήσει στον προσδιορισμό της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και τον εντοπισμό τομέων που υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης.

Παράδειγμα	Χρονοδιάγραμμα	Προκλήσεις	Εναλλακτική λύση
Δημιουργία ενός συστήματος παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο για την παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών, τη μέτρηση των βασικών δεικτών επιδόσεων και τον εντοπισμό των αναδυόμενων προκλήσεων.	Παρακολούθηση των βασικών δεικτών επιδόσεων σε τριμηνιαία βάση, με ετήσια συνολική ανασκόπηση.	Ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού και φιλικού προς το χρήστη συστήματος παρακολούθησης, εξασφάλιση πόρων για συνεχή παρακολούθηση και διασφάλιση της ακρίβειας και της επικαιρότητας των δεδομένων.	Αξιοποίηση ψηφιακών πλατφορμών ή εργαλείων για την αυτοματοποίηση των διαδικασιών συλλογής και παρακολούθησης δεδομένων. Δημιουργία συνεργασιών με παρόχους τεχνολογίας ή οργανισμούς που ειδικεύονται σε λύσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης. Εφαρμογή τακτικών ελέγχων ποιότητας δεδομένων και διαδικασιών επικύρωσης

Συνεχής παρακολούθηση:

Εφαρμογή ενός ισχυρού συστήματος παρακολούθησης για την παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών σε πραγματικό χρόνο. Τακτική συλλογή δεδομένων σχετικά με τους βασικούς δείκτες επιδόσεων για τον εντοπισμό τυχόν κενών, δυσχερειών ή αναδυόμενων προκλήσεων. Αυτό επιτρέπει στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων να

αντιμετωπίζουν τα ζητήματα άμεσα και να προβαίνουν στις απαραίτητες προσαρμογές για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών.

Παράδειγμα	Χρονοδιάγραμμα	Προκλήσεις	Εναλλακτική λύση
Δημιουργία ενός συστήματος παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο για την παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών, τη μέτρηση των βασικών δεικτών επιδόσεων και τον εντοπισμό των αναδυόμενων προκλήσεων.	Παρακολούθηση των βασικών δεικτών επιδόσεων σε τριμηνιαία βάση, με ετήσια συνολική ανασκόπηση.	Ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού και φιλικού προς το χρήστη συστήματος παρακολούθησης, εξασφάλιση πόρων για συνεχή παρακολούθηση και διασφάλιση της ακρίβειας και της επικαιρότητας των δεδομένων.	Αξιοποίηση ψηφιακών πλατφορμών ή εργαλείων για την αυτοματοποίηση των διαδικασιών συλλογής και παρακολούθησης δεδομένων. Δημιουργία συνεργασιών με παρόχους τεχνολογίας ή οργανισμούς που ειδικεύονται σε λύσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης. Εφαρμογή τακτικών ελέγχων ποιότητας δεδομένων και διαδικασίες επικύρωσης.

Ανατροφοδότηση και υποβολή εκθέσεων:

Κοινοποίηση των **πορισμάτων της αξιολόγησης στους ενδιαφερόμενους φορείς** για την προώθηση της διαφάνειας και της λογοδοσίας. Προετοιμασία ολοκληρωμένων εκθέσεων που αναδεικνύουν τα επιτεύγματα, τις προκλήσεις και τις συστάσεις με βάση τα

αποτελέσματα της αξιολόγησης. Παρουσίαση των εκθέσεων αυτών με τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, τους φορείς χάραξης πολιτικής και τους ενδιαφερόμενους φορείς που εμπλέκονται στην εφαρμογή των πολιτικών.

Παράδειγμα	Χρονοδιάγραμμα	Προκλήσεις	Εναλλακτική λύση
<p>Προετοιμάζει ολοκληρωμένες εκθέσεις αξιολόγησης που υπογραμμίζουν τα επιτεύγματα, τις προκλήσεις και τις συστάσεις με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.</p> <p>Παρουσίαση των εκθέσεων στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, τους φορείς χάραξης πολιτικής και τους ενδιαφερόμενους φορείς που εμπλέκονται στην εφαρμογή της πολιτικής.</p>	<p>Ανταλλαγή των εκθέσεων αξιολόγησης ετησίως, εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης</p>	<p>Σύνθεση πολύπλοκων πορισμάτων αξιολόγησης σε προσιτές εκθέσεις, διασφάλιση της συνέπειας και της χρησιμότητας των εκθέσεων για τα ενδιαφερόμενα μέρη και διαχείριση της υπερφόρτωσης πληροφοριών</p>	<p>Χρησιμοποιήστε τεχνικές οπτικοποίησης δεδομένων για να παρουσιάσετε τα βασικά ευρήματα σε οπτικά ελκυστική και εύκολα κατανοητή μορφή.</p> <p>Προσαρμογή των μορφότυπων των εκθέσεων ώστε να ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες και προτιμήσεις των διαφόρων ομάδων ενδιαφερομένων.</p> <p>Μελέτη ενδεχόμενου παροχής συνοπτικών περιλήψεων ή συντομότερων σύντομων περιλήψεων παράλληλα με τις λεπτομερείς εκθέσεις.</p>

Επαναληπτικές βελτιώσεις:

Χρήση των πορισμάτων της αξιολόγησης ως βάση για επαναληπτικές βελτιώσεις των πολιτικών. Προσδιορισμός των τομέων που απαιτούν προσαρμογές ή βελτιώσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και του αντίκτυπου των πολιτικών. Συνεχής εκμάθηση

από τη διαδικασία αξιολόγησης και ενσωμάτωση των ανατροφοδοτήσεων για τη βελτίωση των πολιτικών και τη διασφάλιση ότι εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες ανάγκες των ατόμων με αναπηρία.

Παράδειγμα	Χρονοδιάγραμμα	Προκλήσεις	Εναλλακτική λύση
Χρήση των ευρημάτων της αξιολόγησης για τον εντοπισμό τομέων που απαιτούν προσαρμογές ή βελτιώσεις στις πολιτικές, όπως η επέκταση των υπηρεσιών συμβουλευτικής σταδιοδρομίας ή η εισαγωγή νέων προγραμμάτων κατάρτισης.	Ενσωμάτωση των πορισμάτων της αξιολόγησης στις προσαρμογές της πολιτικής ετησίως ή ανάλογα με τις ανάγκες με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.	Εξισορρόπηση της ανάγκης για έγκαιρες βελτιώσεις με την πιθανή αναστάτωση που προκαλούν οι αλλαγές πολιτικής, αντιμετώπιση της αντίστασης στην αλλαγή και εξασφάλιση πόρων για την προσαρμογή της πολιτικής	Πιλοτική δοκιμή πιθανών βελτιώσεων ή προσαρμογών σε μικρότερη κλίμακα πριν από την πλήρη εφαρμογή. Ανάπτυξη στρατηγικών διαχείρισης της αλλαγής για την αντιμετώπιση της αντίστασης και την προώθηση της αποδοχής των ενδιαφερομένων. Αναζήτηση εξωτερικής χρηματοδότησης ή συμπράξεων για την υποστήριξη προσαρμογών πολιτικής.

Ανταλλαγή και διάδοση γνώσεων:

Μοιραστείτε τα ευρήματα, τις βέλτιστες πρακτικές και τα διδάγματα που προκύπτουν από την αξιολόγηση πολιτικής με άλλους φορείς λήψης αποφάσεων, ερευνητές και επαγγελματίες. Δημιουργία πλατφορμών, όπως συνέδρια, εργαστήρια και διαδικτυακές κοινότητες, για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων και της συνεργασίας. Αυτό

προωθεί την υιοθέτηση αποτελεσματικών στρατηγικών και ενισχύει μια κουλτούρα συνεχούς μάθησης και βελτίωσης.

Παράδειγμα	Χρονοδιάγραμμα	Προκλήσεις	Εναλλακτική λύση
Κοινοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης, τις βέλτιστες πρακτικές και τα διδάγματα που αντλήσατε από την αξιολόγηση πολιτικής μέσω συνεδρίων, εργαστηρίων, δημοσιεύσεων και διαδικτυακών πλατφορμών.	Συμμετοχή σε δραστηριότητες ανταλλαγής γνώσεων ετησίως , παράλληλα ή μετά την έκδοση των εκθέσεων αξιολόγησης.	Προσδιορισμός των κατάλληλων πλατφορμών για την ανταλλαγή γνώσεων, αντιμετώπιση των γλωσσικών εμποδίων και των εμποδίων προσβασιμότητας και διασφάλιση της συνάφειας και της πρακτικότητας των κοινών γνώσεων.	Συνεργασία με υφιστάμενα δίκτυα, οργανισμούς ή πλατφόρμες που ειδικεύονται στην ανταλλαγή γνώσεων στον τομέα της ένταξης της αναπηρίας. Μετάφραση βασικών προϊόντων γνώσης σε πολλές γλώσσες. Ανάπτυξη πρακτικών οδηγιών ή εργαλείων με βάση τα ευρήματα της αξιολόγησης για τη διευκόλυνση της εφαρμογής επιτυχημένων στρατηγικών.

Συμπέρασμα

Εν κατακλείδι, η υιοθέτηση της πολυμορφίας και της ένταξης των ατόμων με αναπηρία στο εργατικό δυναμικό δεν είναι απλώς το σωστό, αλλά έχει και επιχειρηματική λογική.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές που συζητήσαμε καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της συζήτησης, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής έχουν τη δύναμη να

προωθήσουν θετικές αλλαγές και να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον όπου όλοι μπορούν να ευημερήσουν.

Οι κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής όταν πρόκειται για την ένταξη των ατόμων με αναπηρία στο εργατικό δυναμικό, πρέπει να έχουν κατά νου τη συνολική διαδικασία, θα πρέπει να συντάσσονται έχοντας υπόψη:

- **Προσβασιμότητα:** Διασφάλιση ότι οι χώροι εργασίας, οι εγκαταστάσεις και οι δίαυλοι επικοινωνίας είναι προσβάσιμοι στα άτομα με αναπηρία μέσω ολοκληρωμένων προτύπων προσβασιμότητας.
- **Εύλογες προσαρμογές:** Επιβολή της παροχής εύλογων προσαρμογών ώστε τα άτομα με αναπηρία να μπορούν να εκτελούν αποτελεσματικά τα εργασιακά τους καθήκοντα.
- **Πολιτικές κατά των διακρίσεων:** Εφαρμογή και επιβολή αυστηρών πολιτικών κατά των διακρίσεων που απαγορεύουν τις διακρίσεις λόγω αναπηρίας.
- **Ευαισθητοποίηση και ευαισθητοποίηση σε θέματα αναπηρίας:** Διεξαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και ευαισθητοποίησης για την αναπηρία για την προώθηση της κατανόησης και τη μείωση των στερεοτύπων.
- **Προγράμματα υποστηριζόμενης απασχόλησης:** Υποστήριξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων υποστηριζόμενης απασχόλησης που παρέχουν εξατομικευμένη βοήθεια και συνεχή υποστήριξη σε άτομα με αναπηρία.
- **Συνεργασία με οργανισμούς επαγγελματικής κατάρτισης:** Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ εργοδοτών και οργανισμών επαγγελματικής κατάρτισης για την ευθυγράμμιση των προγραμμάτων κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- **Πρόσληψη και πρόσληψη χωρίς αποκλεισμούς:** Υιοθέτηση πρακτικών πρόσληψης και πρόσληψης χωρίς αποκλεισμούς για την παροχή ίσων ευκαιριών σε άτομα με αναπηρία.
- **Συμβουλευτική και υποστήριξη από ομοτίμους:** Καθιέρωση προγραμμάτων καθοδήγησης και υποστήριξης από ομοτίμους για τη διευκόλυνση της επαγγελματικής εξέλιξης και την αύξηση των ποσοστών διατήρησης.

- **Πολιτικές που περιλαμβάνουν την αναπηρία:** Ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών που περιλαμβάνουν την αναπηρία και αντιμετωπίζουν τις ειδικές ανάγκες και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία.
- **Συνεχής αξιολόγηση και βελτίωση:** Συνεχής αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών πολυμορφίας και ένταξης και αναγκαίες προσαρμογές με βάση τα δεδομένα και την ανατροφοδότηση.

Όταν λαμβάνονται υπόψη τα παραπάνω, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής μπορούν να **συμβάλουν στη δημιουργία μιας χωρίς αποκλεισμούς και δίκαιης αγοράς εργασίας, όπου τα άτομα με αναπηρία έχουν ισότιμη πρόσβαση σε ευκαιρίες, υποστηρίζονται στην επαγγελματική τους πορεία** και μπορούν να ευδοκιμήσουν στο επάγγελμα που έχουν επιλέξει. Αυτό δεν ωφελεί μόνο τα άτομα με αναπηρία, αλλά οδηγεί επίσης σε ένα πιο ποικιλόμορφο, καινοτόμο και παραγωγικό εργατικό δυναμικό για τη συνολική βελτίωση της κοινωνίας.